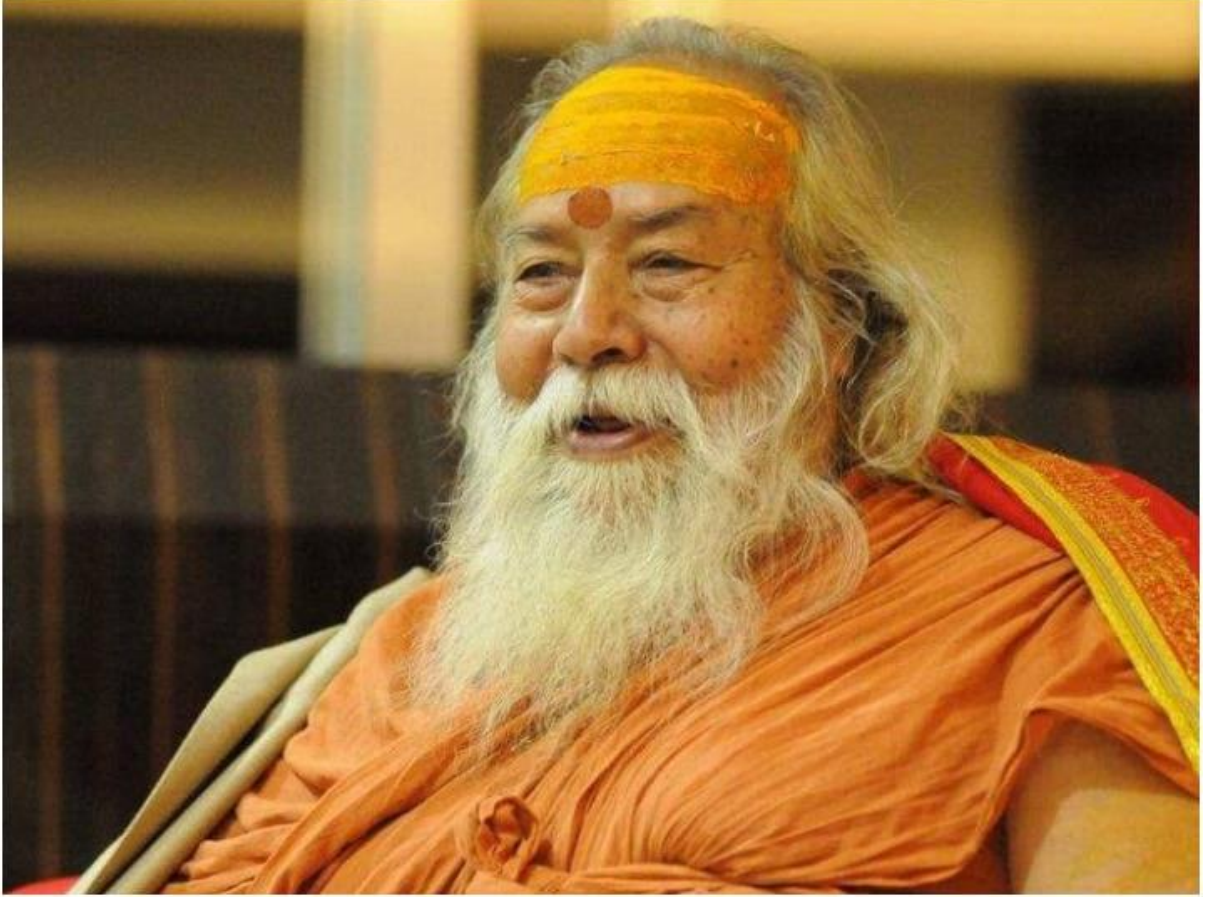

॥ दिवङ्गतेभ्यश्श्री-स्वरूपानन्दसरस्वती-
महाराजेभ्यश्श्रद्धाञ्जलिः ॥

ब्रह्मलीन शङ्कराचार्य स्वामिश्री स्वरूपानन्द सरस्वती जी
महाराज के लिए संस्कृत-पद्यात्मक श्रद्धाञ्जलि

- डॉ.हिमांशुगौड़

॥दिवङ्गतेभ्यश्श्रीस्वरूपानन्दसरस्वतीमहाराजेभ्यश्श्रद्धाञ्जलिः ॥

.....

द्वैताद्वैतपथैश्च साङ्ख्यशरणैर्नैयायिकैश्शाब्दिकैर्
देवप्रार्थनतत्परैश्शिवरतैः पौराणिकैरन्वहं
वेदोल्लासितमानसैरपि च यो मीमांसकैर्वन्दितस्
सोऽयं शङ्करतां गतश्शिवगृहं श्रीमत्स्वरूपाभिधः॥१॥

जीवेम क्व वयं भवद्विरहिता याम क्व दुःखाहताः
किं वा निश्चसिमोऽपि विश्वसिम उद्भ्रान्ता इव स्मोऽधुना
हा हा हन्त विहाय धर्मनगरीसम्राड्गतो भूतलात्
स्वामिश्रीकरपात्रदीक्षितगुरुश्श्रीमत्स्वरूपाभिधः॥२॥

चत्वारस्सकलेऽपि भारत इह भ्राजन्त उत्कर्षदा
आद्याच्छङ्करपादपूज्यपदकाञ्चीर्णा सुखानाम्प्रथा
सोऽसौ पीठयुगे विराजितवपुर्धर्मश्रियोद्भ्राजितश्
शैवं लोकमगाद्विहाय पृथिवीं पूज्यस्वरूपो गुरुः॥३॥

विद्वान्सो बहवो निशादिनमहो येनात्र सम्पोषिताः
धूर्ताः म्लेच्छजनाश्च धर्मनगराद् दूरीकृता येन च
बुद्ध्यातङ्कभृतां विनश्य च भयं, धर्मश्च संस्थापितस्
सोऽयं वेदवतां वरो दिवमगात्स्वामी स्वरूपाभिधः॥४॥

धिग्धिग्धिग् वयमद्य स्वात्मपुरुषान्पूज्यांश्च विस्मृत्य हा

वित्तार्थं च पिशाचराजपदवीं यामो ह्यलज्जान्विताः
रे रे वेदपुराणधारिपुरुषाः देवार्चनासंरताः!
सोऽस्मद्धर्मगुरुर्गतो दिवमितस्तस्मै क्षणं दत्त वः॥५॥

वादान् कुत्सितमानसांश्च मलिनान् योऽध्वंसयद्वै द्विषां
श्रद्धाश्रीपरिशोभितान् स्वपुषा हास्येन योऽवर्धयत्
वीक्ष्यैनं सकलास्समाजफलका हृष्यन्ति धर्मप्रियास्
सोऽसौ देवपुरं प्रयात इति नश्शान्तिर्न चित्तेऽधुना॥६॥

देहो नाम पदं जनिश्च मरणं सर्वं ह्यसत्यं मृषा
वैराग्येण विलोकयन्ति सुजनास्तद्ब्रह्म साक्षादिव
किन्त्वस्मादृशलोकजालनिगडाबद्धास्तु दुःखाकुला
स्वामिश्रीगणभूषणश्शिवपुरं यातो विहायैहिकम्॥७॥

हा हा हा ध्वनिरद्य सर्वधरणीं व्यापृत्य चैवं नभस्
संश्रूयेत सुरैरपि स्वपुरि तैर्हस्तस्थपुष्पैरहो
मोदस्तत्र, भुवीह दुःखमिति संव्यग्राः सुरा मानुषा
यातायातभृतो दिवि प्रभवताद्वैमानिकस् सत्पथः॥८॥

शब्दार्थं परिपाठयन्दिजगणान्वेदार्थमुद्धोधयन्
शास्त्रार्थं परिकारयन् बुधजने सत्यार्थमुत्पादयन्
शैवार्थं परिदर्शयन् जगति यो दिव्यार्थमुद्भासयन्
देवार्थं गतवान् दिवं गुरुरसौ श्रीमान्स्वरूपाभिधः॥९॥

पुण्यापुण्यविवेकशीलपुरुषैर्यो निश्चयार्थं चितः
सत्यासत्यसमुत्सुकैर्जनवरैर्यो वेदनार्थं श्रितः
ज्ञाताज्ञातबहुप्रकारकमलध्वंसाय यो ध्रीयते
सोऽसौ धर्मभृतां सतां सुखकरो ब्रह्मत्वपन्नोऽधुना॥१०॥

रज्जौ सर्प इति भ्रमाद्भवति यो बुद्धौ नृणां भावना
तद्वद्ब्रह्मणि लोकदर्शनमिति ज्ञायेत तत्त्वप्रियैः
इत्याकारकसत्यरूपपदकादर्शी प्रकर्षी गुणैर्
गीर्वाणालयमुच्चकासत इतो गत्वा स्वरूपो गुरुः॥११॥

श्रद्धां गाणपते कुरुध्वमधुना बुद्ध्यै स्वशुद्ध्यै जनाः!
वृद्धिं तर्हि समश्नुत प्रतिपदं तत्पादपूजारताः!
इत्याद्यादिसुरेशदेशपदकप्रीतिश्रियाम्प्रेरकं
वन्दे घ्राणरसादिदोषरहितं स्वर्वासिनं सद्गुरुम्॥१२॥

"हेमन्तः प्रभवेच्छरद्विकसति प्रावृट् च संवर्षति
ग्रीष्मस्तापयति प्रियश्च नितरां बाभात्यहो शारदः
वासन्तं रमणं सुखं" - "नहि सखे! गृह्णाति मृत्युश्शिरष्
षड्भिर्नात्मविमुग्धिमेहि" - वदति स्म श्रीस्वरूपो गुरुः॥१३॥

लोको भीतिकरो गृहं क्व मम चेत्याच्छन्नचित्तो भवेत्
यात्रा क्वैतु समाप्तिमित्यथ जनस्सञ्चिन्त्य विष्णुं भजेत्

कौटिल्यं भयदं जगन्न सुखदं यानि क्व चिन्तान्वितः
आत्मान्वेषणतत्परो भव सदा - श्रीमत्स्वरूपोऽवदत्॥१४॥

"पुत्रस्त्री गृहमर्थमस्तु सुजनाः! लेशं न नो वास्तवं
मृत्यौ नैव तृणं सहैति जगतश्चेत्येव सन्धार्यताम्
भेकस्सर्पमुखस्थितोऽसि रमसे संसारचक्रे कथं"
रात्रौ यो वदति स्म चिन्तनवशात् सोऽसौ स्वरूपो गुरुः॥१५॥

*****

हिमांशुगौडः
०९:५१ रात्रौ
११/०९/२०२२

